

Sygn. akt I ACz 1556/16

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Struzik

Sędziowie: SSA Jerzy Bess (spr.)

SSA Grzegorz Krężolek

po rozpoznaniu w dniu 29 września 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku M. S. (1)

przeciwko C. W. i M. W. (1)

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko następcom prawnym

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 4 maja 2016 roku, sygn. akt I Co 108/16

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w pkt I . i II. w ten sposób, że celem egzekucji ze spadku po zmarłym S. W. nadać klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanemu przez Sąd Okręgowy w Krakowie w dniu 7 sierpnia 2006 roku, sygn. akt I Nc 193/06 przeciwko M. W. (1) oraz C. W. jako spadkobiercom S. W., zastrzegając im prawo powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie ich odpowiedzialności za długi spadkowe po S. W. do wartości stanu czynnego spadku ustalonego w wykazie inwentarza lub spisie inwentarza spadku.

SSA Grzegorz Krężolek SSA Andrzej Struzik SSA Jerzy Bess

Sygn. akt I ACz 1556/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie:

I. nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanemu w dniu 7 sierpnia 2006 roku przez Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział I Cywilny w sprawie I Nc 193/06 przeciwko M. S. (2) (dwojga imion) W. jako współspadkobiercy S. L. (dwojga imion) W., zastrzegając M. S. (2) (dwojga imion) W. prawo powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie jego odpowiedzialności za długi spadkowe po S. L. (dwojga imion) W. do wartości stanu czynnego spadku ustalonego w wykazie inwentarza lub spisie inwentarza spadku;

II. w pozostałym zakresie wniosek o nadanie klauzuli wykonalności oddalił;

III. zasądził od uczestnika M. W. (1) na rzecz wnioskodawcy M. S. (1) kwotę 201 zł 76 gr tytułem zwrotu kosztów postępowania klauzulowego.

Z uzasadnienia przedmiotowego orzeczenia wynika, że nakaz zapłaty z dnia 7 sierpnia 2006 roku w sprawie I Nc 193/06 uprawomocnił się, a zatem może zostać mu nadana klauzula wykonalności. Wnioskodawca w niniejszej sprawie wykazał, przedstawiając wypis aktu poświadczenia dziedziczenia po objętym tym nakazem dłużniku S. W., że spadek po nim nabyli po 1/2 części z dobrodziejstwem inwentarza C. W. i M. W. (1). Uzasadnia to – zdaniem Sądu Okręgowego - nadanie klauzuli wykonalności temu nakazowi przeciwko M. W. (2), jako następcy prawnemu S. W..

Odmienne – w ocenie Sądu I instancji - przedstawia się jednak sytuacja w odniesieniu do C. W.. Sąd Okręgowy wskazał, że osoba ta została już objęta przedmiotowym nakazem zapłaty jako współdłużnik solidarny wraz ze zmarłym S. W., a nakazowi temu nadano już klauzulę wykonalności w dniu 16 października 2006 roku, która to klauzula obejmuje również C. W.. Sąd Okręgowy podał, że w stosunku do tego samego dłużnika przepisy k.p.c. dopuszczają jedynie jednokrotne nadanie klauzuli wykonalności na ten sam tytuł wykonawczy, z zastrzeżeniem możliwości wydania dalszego tytułu wykonawczego, względnie tytułu wykonawczego w miejsce utraconego, czego wnioskodawca w niniejszej sprawie jednak nie żądał. Niedopuszczalne jest zatem jego zdaniem nadanie kolejny raz klauzuli wykonalności przeciwko C. W. - tym razem jako następcy prawnemu S. W. - gdyż za te same wierzytelności objęte nakazem zapłaty z dnia 7 sierpnia 2006 roku C. W. odpowiada jako współdłużniczka solidarna S. W. i została już objęta wcześniej nadaną temu nakazowi zapłaty klauzulą wykonalności. W ocenie Sądu I instancji uregulowanie przewidziane w art. 779 § 1 k.p.c. nie wymusza w realiach niniejszej sprawy nadania klauzuli wykonalności również przeciwko C. W., a wnioskodawca, posiadając tytuł wykonawczy wydany w dniu 16 października 2006 roku (obejmujący C. W.) oraz tytuł wykonawczy wydany zgodnie z pkt I niniejszego postanowienia (przeciwko M. W. (1)) dysponuje tytułami egzekucyjnymi przeciwko wszystkim współspadkobiercom S. W. i może w oparciu o te tytuły prowadzić egzekucję z majątku spadkowego po S. W. podlegającego ograniczeniom z art. 779 § 1 k.p.c.

Przedmiotowe postanowienie, w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w jego pkt II., zaskarżył zażaleniem wnioskodawca, zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, a to art. 779 k.p.c. w zw. z art. 788 § 1 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, iż stan faktyczny i prawny przedmiotowej sprawy nie wymusza nadania klauzuli wykonalności również przeciwko spadkobiercy C. W., podczas gdy do egzekucji ze spadku do dnia działu spadku konieczny jest tytuł egzekucyjny przeciwko wszystkim spadkobiercom, co miało niewątpliwie wpływ na treść orzeczenia.

Na podstawie tak ujętego zarzutu wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności w całości, a tym samym nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanemu przez Sąd Okręgowy w Krakowie w dniu 7 sierpnia 2016 roku w sprawie I Nc 193/06 również przeciwko C. W., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu zażalenia wnioskodawca wskazał, że jego zdaniem nie ulega wątpliwości, że egzekucja co do majątku, którego wyłącznym właścicielem lub współwłaścicielem jest spadkobierczyni C. W., może być prowadzona na podstawie dalszych tytułów wykonawczych wystawionych li tylko przeciwko dłużniczce, niemniej chciałby on skierować egzekucję do składników majątku osobistego zmarłego S. W., który przysługuje na zasadzie współwłasności łącznej M. W. (1) i C. W., wobec czego wnioskodawca do dalszego prowadzenia egzekucji potrzebuje kolejnego tytułu wykonawczego wydanego przeciwko obojgu spadkobiercom.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 779 § 1 k.p.c., do egzekucji ze spadku konieczny jest - aż do działu spadku - tytuł egzekucyjny przeciwko wszystkim spadkobiercom, zgodnie zaś z treścią § 2 tego przepisu, jeżeli tytuł był wydany przeciwko spadkodawcy, przejście obowiązków na spadkobierców następuje stosownie do art. 788. Jak zaś stanowi art. 788 § 1 k.p.c., jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Żalący wskazał, że chce skierować egzekucję do składników majątku osobistego zmarłego S. W., który przysługuje na zasadzie współwłasności łącznej M. W. (1) i C. W. – nieruchomości, w których księgach wieczystych nadal jako właściciel figuruje zmarły pozwany. Zważyć należy, że § 1 przedmiotowego przepisu reguluje sytuację, w których wierzyciel nie dysponował tytułem egzekucyjnym przed śmiercią dłużnika – spadkodawcy, § 2 zaś sytuację, w których śmierć dłużnika następuje po uzyskaniu tytułu wykonawczego przeciwko niemu. Również w tym drugim wypadku wierzyciel musi uzyskać klauzulę wykonalności przeciwko wszystkim spadkobiercom. W ocenie Sądu Apelacyjnego przyznać więc trzeba wnioskodawcy rację co do tego, że skierowanie egzekucji do majątku stanowiącego spadek po zmarłym S. W., w chwili obecnej stanowiący współwłasność (w częściach ułamkowych, art. 1035 k.c.) M. i C. W., wymagać będzie przedstawienia organowi egzekucyjnemu tytułu wykonawczego wydanemu przeciwko obojgu jego spadkobiercom. Tytuł wykonawczy powstały w wyniku nadania klauzuli wykonalności jedynie przeciw M. W. (1) nie jest do tego wystarczający, i nie zapewnia wnioskodawcy możliwości prowadzenia egzekucji ze wszystkich składników majątkowych, do których mógłby ją skierować w układzie faktycznym niniejszej sprawy (jak zresztą wskazuje, tytuł wykonawczy wydany mu 16 października 2006 roku służy egzekucji z innych składników majątkowych dłużniczki). W sprawie tej istnieją zaś wszystkie przewidziane w przytoczonych przepisach ustawowe przesłanki, by nadać klauzulę wykonalności również przeciwko C. W..

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone postanowienie w sposób wnioskowany przez wierzyciela, na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Zaznaczyć przy tym należy, że oparte na art. 1031 § 2 k.c. zastrzeżenie dla uczestniczki prawa do powoływania się na ograniczenie odpowiedzialności za długi spadkowe po S. W. w żaden sposób nie ogranicza wynikającej z treści tytułu egzekucyjnego odpowiedzialności uczestniczki całym należącym do niej majątkiem, jako współdłużniczki solidarnej.

SSA Grzegorz Krężolek SSA Andrzej Struzik SSA Jerzy Bess